

meninger

Ta del i debatten! Innlegg: 2500 tegn inkludert mellomrom. Innsnitt: 3500 tegn. Legg gjerne ved bilde av deg selv. **Replikk:** 1500 tegn. Innlegg kan bli forkortet. Vi må vite hvem som har skrevet innlegget, selv om du ønsker å være anonym. Det er god skikk å signere med fullt navn. Innlegg sendt elektronisk på e-post debatt@namdalsavis.no og via vår meningsone på nett foretrekkes. Du kan også sende korte ytringer som sms - send kodeord **nadebatt** og din melding til 2005 (kr 5,- pr melding)

Ret fra nett
 La folk med erfaring og lokalkunnskap drive denne forvaltningen.
Bjørn-Gunnar J. om Har stående fellingstillatelse på jerv

Delta i debatten på Nås nettsider namdalsavis.no
 -få din mening på nett og papir

Pensjon – kremkake i mikrobølgeovnen

Pensjon er i vinden. Avisstativene er fulle av for-sider med krigstyper og fengende overskrifter, og debatten rundt konsekvenser av pensjonsreformen går sin gang.

Brynjar Ellingsen
 Fagsjef i spåring i SpareBank 1 SMN

– Ekspertene er jo uenige, og hvordan kan man planlegge når til og med ekspertene strides?

Uheldigvis, får man si, på et nivå hvor ekspertene kappes om å finne de mest finurlige faktade-talene fremfor å fokusere på det overordnede poenget, nemlig at pensjon stadig blir et mer individuelt anliggende.

Flisepikkeriet tar gjerne for seg levealdersjustering, AFP, tjenestepensjonsordning, hybrid-modeller og annet i kategorien «sikkert interessant, men...». Det sentrale, overordnede poenget ved reformen, nemlig at pensjonsansvaret flyttes til individet, synes å ende opp som «poenget som forsvant».

Fremfor å tydeliggjøre dette ansvaret fremstilles kjernen ved reformen som uavklart og noe

som kan oppfattes som flisepikkeri og penurte. Hovedpersonene, altså Ola og Kari, velger dermed å ta det hele med stoisk ro og velger følgende å ha pensjon «i bakhodet».

Fånyttens
 De som har forsøkt å løse et problem ved å ha det «i bakhodet», vet at dette er en fånyttens øvelse som ofte resulterer i manglende resultater.

Fremfor å søke kunnskap om egen pensjon og å ta grep for å lande stort på begge beina, velger Ola og Kari å sjekke flyselskaperne lavpriskalender. Det har vært en kald april måned i Norge, må vite. Å blåse noen lapper her og der, det gjør ikke. Pensjonstilværelsen ligger langt der fremme, så den ser vi på siden.

Ekspertene er jo uenige, og hvordan kan man planlegge når til og med ekspertene strides? Og myndighetene sier jo ikke noe som virker alarmerende. Da er det neppe viktig.

Derimot er tankene om tiden for selve kakespisingen, altså pensjonstilværelsen, en mye mer gyldig øvelse. Dersom vi skal beregne kakens størrelse ved å legge Ola og Karis livsmønster til grunn, bør det foreligge en relativt drøy kremkake. Den skal nemlig dekke mange fat. En chartertur til Gran Canaria er neppe godt nok.

Drømmene utspiller seg gjerne på eksotiske steder som Fijoyene og Maldivene (hvem vet hvor turen skal gå når kloden er urfor-sket).

Videre skal huset selges til fordel for en «lettstelt leilighet» med 3-4 soverom. Krever neppe noe av lommeboka det nei, koster

sikkert det samme. Og forbruker? Det skal i hvert fall ikke ned. Til salgs-annonser hvor «tjue år gammel bil, en eier» er trykken, døde ut med Corolla-generasjonen.

Kan bli med drømmen
 Det er godt at Ola og Kari kan drømme. Drømmene kan nemlig vise seg å bli det nærmeste de kommer den reelle pensjonstilværelsen. Særlig yngre arbeidstakere burde spandere på seg et kurs hos visualiseringsseksperter Petter Northug. Arbeidstakere som ene og alene havner i ny pensjonsreform, som arbeider i det private og hos en arbeidsgiver med tjenestepensjons- taksameteret skrudd inn på minimum, vil erfare at pensjonskremkaken bærer preg av å ha vært innom mikrobølge-ovnen.

Drømmen om Fiji kan være kjedelig å ha når man benytter et rimelig fritidstilbud i form av nærmeste offentlige park – med gårsdagens bakst fra den lokale bakeren i piknikkurven.

Og hvilken skuffelse og avsmakt vil vi se hos Ola og Kari når sannheten åpenbarer seg! Det å satse noen lapper på den delen av legemiddelindustrien som har spesialisert seg på antidepressiva kan nærmest betraktes som innsidehandel for personer som kjenner til konsekvenser ved ny pensjonsreform. Men hvem skal straffes når hordene står med skjegget fullt av postkasser etter å ha oppdaget at pensjonskremkaken har blitt traktert av mikrobølger?

Staten, som skal ta vare på de svake? Forsikringssekskaper, banker og andre aktører som prøvde, men ikke nådde inn med budskap om privat sparing? Ola og Kari,

som hadde privat pensjonssparing i bakhodet frem til at de, med klampen i bønn, møtte pensjonsveggen?

Løsningen kan være enkel. Pensjonsreformen er i seg selv en fin sak. Som en ansvarlig nasjon oppatt av bærekraft i pensjons-systemet har vi egentlig ikke så mange alternativer. Men all den tid drømmene om pensjonstilværelsen krever mer enn forventet størrelse på pensjonskremkaken trenger Ola og Kari sterke insentiver for å interessere seg for egen fremtidig situasjon.

På vegne av Ola og Kari utfordres herved det offentlige til å sette opp pensjonsprodukter med åpenbare skattefordeler (og ikke marginalfordeler å la IPS). La produktene være like for hele bransjen (slik slipper man å forvirre en stakkar). Gjør sparings-

sentral i privatøkonomien ved at den inngår i SIFO – tall (standardtall for beregning av husholdningens utgifter), slik at unge boligspareere ser at dette er en viktig del av den økonomiske hverdagen, og kanskje viktigere enn å ha ny tapet på veggene og regnsystem som dasslokk.

Asyltunngvis en oppfordring til ekspertens som kommuniserer temaet pensjon, her siteres Keynes: «It is better to be roughly right than precisely wrong». Vel kan et budskap formuleres vakkert og med herlige ord, men i det store bildet vil pensjonstemaet være mer givende i en språkdrakt som alle forstår. Lykke til med pensjonskakebakingen!

Telefon

Så sitter vi her da. Dag åtte uten telefonforbindelse.

Dvs. vi har forbindelse av og til, men det skraper og braker slik at man ikke forstår hva som blir sagt. Da kan vi vel bruke mobiltelefon? Nei, her er det nemlig ikke mobildekning. Vi må kjøre 1,5 km for å ringe på mobil, og dekning er det ingen som vil gi oss.

Telenor har jo vært en av de store pådriverne for at mobilbruket skulle bli slik som i dag. Stat, fylkeskommune og kommune bidrar også til at mobilen blir uunnværlig. De bruker mobil som det skal være det eneste riktige. Sender SMS med all slags info, og blir så forbausert når vi sier at vi ikke har mobildekning. Det samme gjelder faktisk også Telenor. TV, radio, stort sett alle sier: send en SMS.

Man skulle kanskje tro at Telenor, Stat, fylkeskommunene og kommunene har et visst ansvar for at alle her i Norge kan få bruke denne uunnværlige kommunikasjonsdingen. Særlig når de så aktivt bidrar til et økende behov. Men de gir rett og slett blaffen. For fire år siden sto det i avisa at den 24.11 skulle alle i Platanger få mobildekning. Fremdeles er det mange som ikke har det. Å snakke med kommune og ordforer om dette er som å snakke til en tom pappeske, responsen er null.

Jan Olav Brekke, Forbundsleder

Raine Ørsnes

Halvgammel mann, navn og forkortelser

Nesten litt forsmedelig at en skal bruke en av de beste plassene her i avisa til å påpeke egne mangler – og langt framskredne, bokstavelig talt – problemer med å sette de riktige navn og uttrykk på trykk.

For å ta tyren, eller like gjerne fyren, ved hornene, så kan under-tegnede gå rett på og unnskyldte seg overfor alle de personer og kilder han har møtt, og som jeg kommer til å møte; jeg likte der og da vil huske navnet på.

Som når den såkalte fotojournalisten sitter og skrive navnet på seks personer som nettopp har smilt hjertelig over et bord.

Navn som ettvært noenlunde vå-

kent individ normalt hadde hatt full oversikt og kontroll på. Men riktig så enkelt er det altså ikke...

Da jeg i 1984 begynte i denne jobben, var det jo naturlig at en nylkommer noterte seg, og aller helst anførte spesielt om det var tale om herr Kristian eller Christian, fru Hansen eller Hanssen, må vite.

Men når den samme fyren, eller kanskje vi skal si figuren, med fotoapparat videre dukket opp i 1987, 1991, 1993, 1998, 1999, 2004, 2007, 2009, 2010 – og nå i 2013; ved bordet tok det samme bildet; og FORTSATT sitter og gnager etter navnet; ja da kan man faktisk forstå at de fleste oppgjedde lurer...

Jeg skal ikke unnskyldte det aller minste, bare så fast at det på min side av kameraet er komplett umulig å huske navnet der og da.

Slik er det dessverre. Og det verste er at det nesten bare blir verre og verre med åra. Derfor er det ofte nesten like greit å kripe til korset – og ta alle, fra venstre mot høyre, da helst litt t-y-d-e-i-i-g-d (tror jeg også at hørselen begynner å skranke) med riktig staving...

Nå skal vi jo ha i bakhodet at alder og sykdom kan svekke selv det skarpeste minne, men det finnes sikkert også en naturlig forklaring på at noen i visse situasjoner har problemer med å huske navnet på

folk de strengt tatt burde. Og nå i det siste har jeg dessverre også forstått at det kan være vanskelig med begrep og forkortelser; gamle gode NSR ble til både RSSL og NSSL da jeg forsøkte å formidle et budskap denne uka. Dette siste kan vel like gjerne settes på kontoen for stress og tidspress; to andre kjenninger i denne bransjen.

Tror det kan bli godt med litt avkopling nå, og da ikke av den forkortede sorten. Min erfaring er det gjerne bare blir tult. Det også.

Toni Lyse

ukeslutt

Den søte russetid >>

ENGELSKTID. BAK FRA VENSTRE: Robin Kjelbotn, Joakim Ingvaldsen, Martine Bjerkestrand, Kristel Fernandez. Foran Sigurd Greiff.

FOTO: BJØRN TORE NESS

sms

nadebatt <melding>
 Send til 2005

Nå tror jeg NA snarest må finne en ny og sikrere utgiver av værvarsel på bakksia av avisa... Helge N

Du Christina Dahl burde da skjønneelite at tidligere kunne urfolkssamer og bånder regulerer rovdystammen og ta ut skadedyr selv. Uten innblanding fra SNO og DN. PS. Saueene dine har vel tak over hodet under lamminga. Hilsen LA

Gratulerer Herold som eneste deltaker fra ytterkretsen. Godt å sjå att det enda finns iidsjeler blant alle byråkrater med dårlig gangsyn. Eks.

Har du funnet mine VW-bilnøkler i traseen til Brurunden? Mistet søndag 28. mai. Vennligst ring 91594404